

Kronika 2003

Úvod

Silvestrovské oslavy konce roku 2002 se v některých místech světa změnily v tragédie. V Praze se zaplnily záchytné stanice. V Žehuni se opět u vánočního stromu, kterým byl stříbrný smrk od domu paní Ledererové s ozdobami, vyrobenými děvčaty paní Urbanové a pana Jehličky, sešlo několik desítek mladých lidí a pyrotechnika ozařovala oblohu po celou půlhodinu. Jasná novoroční obloha se v průběhu dne zatáhla mraky a ve vsi a na rybníce se zavátým ledem bylo pusto. Papež vyzval svět k míru a věřící po celé světě se v kostelech modlili za mír. Kardinál Miroslav Vlk sloužil v chrámu svatého Víta ekumenickou bohoslužbu. Lidé si kladli otázky: „Nastane opravdové sjednocení Evropy? Dokáže svět žít bez válek?“

Ve svém posledním novoročním projevu zrekapituloval odstupující prezident Václav Havel vývoj země za třináct let své funkce.¹ Na úřad prezidenta kandidovali kromě Václava Klause, Jaroslava Bureše a Miroslava Kříženeckého také Miloš Zeman, Jaroslava Moserová, Pavel Rychetský a univerzitní profesor, bývalý ministr školství, Jan Sokol. Umělecké kruhy uvažovaly i o Karlu Gottovi. Teprve ve třetím kole třetí volby získal Václav Klaus potřebných 141 hlasů a na Hradě zavlála po několika dnech opět prezidentská vlajka.

Začátkem března si nechal premiér Vladimír Špidla vyslovit pro svou vládu klesající důvěru. Sto jedním hlasem parlament současnou vládu schválil. Rozhodoval jeden hlas. Unie svobody mizela postupně z politické scény.

Plánovaná reforma veřejných financí, která má ušetřit během tří let 80 miliard a dotkne se hlavně důchodců, rodin s malými dětmi a lidí s nižšími příjmy, vyvolávala u odborářů řadu protestních akcí. Ty s postupujícím časem narůstaly a nabíraly na intenzitě. Proti sociální reformě se protestovalo i v ostatních evropských zemích. Začátkem května zaplatila Česká republika 10,2 miliard korun a penále za to, že se před čtyřmi lety nedohodl vlastník licence společnosti CET 21 s investorem společnosti CME amerického podnikatele Ronalda Rodece. V březnu byl jmenován nový ministr průmyslu a obchodu Milan Urban a k 31. květnu odešel na vlastní žádost z funkce ministr obrany Jaroslav Tvrdík a na jeho místo byl jmenován Miroslav Kostelka. Teprve v září nastoupil po tříměsíčním hledání nový ministr spravedlnosti Karel Čermák za Pavla Rychetského, který se stal ústavním soudcem.

Zatímco v celém světě sílil odpor proti válce v Iráku, Američané přesouvali od počátku roku své jednotky do Perského zálivu a žádali Českou republiku o přelety svých letadel přes naše území a

¹ Dokumentace č.1045/03-14

posílení české protichemické jednotky, která od minulého roku působila v Kuvajtu, o sto členů. Později žádali i o nasazení českých vojáků do bojů. Sami někteří Američané říkali, že k válce vedou osobní ambice prezidenta Bushe a touha po ropě. Sílily názory, že v Iráku jde o upevnění pozice supervelmoci. Manifestace proti válce sílily v celém světě i v Americe. Německo a Francie pracovaly ze všech sil proti odvrácení války a tvrdily, že odzbrojení Iráku je možné provést nekrvavou cestou.

15. únor byl prohlášen za Světový den míru. Všude ve světě i u nás se konaly mírové pochody. K 23. únoru bylo v Kuvajtu soustředěno přes 200 000 amerických vojáků a čekalo se na 42 000 mužů z Velké Británie. Kromě Američanů, Britů, Italů a Španělů tam bylo i 2 000 Australanů. Proti válce bylo i Rusko. Polsko a Slovensko se války také zúčastnilo. Své vojáky vyslaly i další země. Naše vláda po jednání s prezidentem Václavem Klausem oznámila, že se přímo do války nezapojí, ale bude chránit obyvatelstvo při chemickém napadení. Od začátku ledna bylo v Kuvajtu 250 členů protichemické jednotky a později byly vyslány další síly. V České republice nesouhlasilo s válkou přes 70% občanů. Hrozba války v Iráku zvedla ceny nafty a benzinu. České cestovní kanceláře začaly stahovat rekreanty z ohrožených území.

Nepomohly mírové manifestace ani odpor celého světa. NATO se kvůli Iráku dostalo do velké krize. 20. března v půl čtvrté ráno dopadly na Irák první bomby. Spojenecké jednotky narazily na silný odpor. Mírové manifestace ve světě neutuchaly. Z bojů přicházely rozporuplné zprávy. Rozluštit pravdu od propagandy americké nebo irácké bylo těžké. U nás se uvažovalo, jak zlegalizovat vyslání české polní nemocnice, aby naše země nebyla považována za spojence ve válce. K jejímu vyslání nakonec došlo 17. dubna a 7. polní nemocnice v počtu 260 osob tam úspěšně působila do konce listopadu 2003.

2. května ve 3 hodiny vyhlásil americký prezident konec bojových akcí, ale ne konec války. Světové dějiny učí, že jedna věc je území dobýt, a druhé věc toto území okupovat a spravovat. Další dny daly tomuto tvrzení za pravdu. Zatímco v době od 20. března do 2. května zahynulo v Iráku 144 amerických vojáků, ke konci roku počet mrtvých Američanů přesáhl dvě stě a denně přibývaly další oběti. Jen za listopad zahynulo v Iráku přes sto spojeneckých vojáků. Začátkem července se rozšířila zpráva, že američtí vojáci v Iráku rabovali a sami Američané přiznali omyl v tvrzení, že Iráčané mají zbraně hromadného ničení. V iráckých městech se šířily epidemie, nastal nedostatek vody, léků, potravin, města ovládaly bandy kriminálních živlů, kterým nebyla schopna okupační moc bránit. Bylo vybombardováno a rozkradeno kulturní dědictví celého národa. Saddáma Husajna se podařilo dopadnout až 13. prosince. Vyvolalo to opět další vlnu teroristických útoků. Na sklonku roku odjelo do Iráku 150 českých vojenských policistů.

Po vypuknutí války se v zúčastněných zemích konala dalekosáhlá bezpečnostní opatření, která se nevyhnula ani České republice. Mezi lidmi se šířily obavy, ty ostatně vyznívaly i při běžných rozhovorech místních občanů. Strach ještě zesílil, když se koncem března rozšířily zprávy o plicní nákaze SARS, která vypukla v Číně. Tato nemoc se objevila i v Bulharsku a Kanadě a zemřelo na ni v celém světě na osm set lidí. V červenci bylo šíření nákazy zastaveno. V naší republice se několik podezření na tuto nemoc nepotvrdilo.

13. a 14. června se konalo referendum o vstupu České republiky do Evropské unie. Hlasování se účastnilo v celé zemi 55,2% obyvatel a pro vstup hlasovalo 77,3% občanů. V Žehuni byla účast 72,70% a pro vstup 63,24% voličů. 5. června dostali všichni občané informační leták o Smlouvě o přistoupení České republiky do Evropské unie. Celá smlouva byla k nahlédnutí na matrice v Sánech. O prostudování však nikdo neprojevil zájem. V okrese využilo práva hlasovat 58,58 procenta oprávněných voličů. Pro vstup hlasovalo 75 procent.²

Od 1. listopadu přestaly platit desetihalérové a dvacetihalérové mince. Před vstupem do Evropské unie má Česká republika nedostatky ve třech oblastech, a to v dopravě, v hygieně potravin a v pravidlech pro uznávání diplomů. Nejlepší je Slovensko s jedním nedostatkem, nejhorší Polsko s devíti. Jednání o složení Evropského parlamentu, probíhající na sklonku roku, selhalo.

Tragické následky zemětřesení v iráckém městě Bam, při němž zahynulo na sklonku roku 2003 na čtyřicet tisíc osob, pomáhali likvidovat i čeští záchranáři.

² Dokumentace č. 1044/03-13

Podle rozhodnutí obecního zastupitelstva přešla naše obec od 1. ledna pod správu pověřené obce III. stupně Kolín. Občané byli rozčarováni. Slibované soustředění všech úřadů do jednoho místa to však nepřineslo. Do Kolína budeme jezdit pro občanské průkazy, pasy, řidičské průkazy i k evidenci automobilů. Matrika zůstala v Sánech. Jednání na katastrálním úřadě a soudní řízení budeme absolvovat v Nymburce a stavební úřad i úřad práce máme v Městci Králové. Úřad práce pro absolventy škol je v Nymburce. Nemocnice v Městci Králové se v poslední době dostala na velmi dobrou úroveň, a tak ji naši občané nadále navštěvují.

Činnost obecního úřadu

Schválené příjmy na rok 2002 měly činit 3 614 800,- Kč, skutečné příjmy k 31. 12. 2002 dosáhly 4 471 853,33 Kč. Vydání na rok 2002 mělo činit 3 614 800,- Kč, skutečné výdaje se vyšplhaly na 4 183 817,94 Kč. Stav peněžních prostředků k 31. 12. 2002 byl 1 247 198,92 Kč. Inventarizace majetku za rok 2002 ohodnotila obecní budovy a stavby na 14 254 864,- Kč, pozemky na 15 205 043,- Kč, drobný dlouhodobý hmotný majetek na 2 010 516,10 Kč a celkově majetek a zásoby na 35 945 327,03 Kč.³

Rozpočet na rok 2003 byl několikrát upravován. Původní rozpočet byl vyrovnaný ve výši 3 429 400,- Kč. Protože příjmy obce byly navýšeny o prodej obecních pozemků na Holém vrchu k výstavbě dálnice o 840 560,- Kč, o prodej jedné poloviny obecního pozemku č. 415 MVDr. Dočkalovi k výstavbě rodinného domku, prodej akcií a dotace, rozpočet se upravoval. Podle návrhu na úpravy rozpočtu číslo tři činily příjmy 10 110 100,- Kč a výdaje rovněž 10 110 100,- Kč. Obecní zastupitelstvo stanovila pořadí uskutečňování investičních akcí. V první řadě se má realizovat vodovod a dále pak podle rozhodnutí občanů plynofikace a kanalizace. Patnáct občanů však dosud nedoplatilo na vodovod požadovaný doplatek. Pokud tak do stanovené lhůty neučiní, musí vrátit obci příspěvek ve výši 5 000,- Kč a při výstavbě vodovodu se s nimi nebude počítat. Ke konci roku byla hotova část vodovodního vedení od severu obce.

Zatímco vedení naší obce hospodaří uvážlivě, státní dluh vzrostl za rok 2003 o 97 miliard a vyšplhal se do výše 493 miliardy korun.

Kulturní a společenský život

Výtěžek z plesu obcí, který se tradičně konal ve společenském domě Beseda na Hradčanech, činil 6 220,- Kč.⁴

Kulturní komise při obecním úřadu pod vedením předsedkyně Věry Vondráčkové uspořádala v sobotu 31. května za aktivní spolupráce členky obecního zastupitelstva Jany Urbanové a v součinnosti Hany Kvasničkové, Václavy Krejčové, Aleny Benešové, Moniky Paulové a dalších a za pomoci starších dětí Dětský den. Na dvanácti stanovištích si děti vyzkoušely své pohybové i smyslové schopnosti. Děti závodily na koloběžkách, nosily na lžici pingpongový míček, sahaly do láhví s různými látkami, přetahovaly se lanem, čichaly ke koření, závodily v chůzi v holínkách, v pytlích a v chůzi na trakař, házely kroužky a další. Odměnou všem závodníkům byl balíček se sladkostmi. Na závěr závodily děti v kousání do šesti velkých koláčů, až se vítěz prokousal do středu koláče, kde byla uschována lesklá dvacetikoruna. Děti, rodiče i přítomní hosté se dobře bavili a některé děti si ještě opekly přinesenou uzeninu. Všechny děti dostaly pití a dospělí pivo. Sponzory byli pan Ing. Mojžíš, paní Malečková, pan Roman Král a pan Jiří Beneš. Celá akce byla promyšleně zorganizovaná. Za zbylé peníze financovala kulturní komise pro děti 7. září loutkové představení.⁵

15. srpna se konala na letním parketu taneční zábava. Pod hlavičkou tělovýchovy ji pořádali pan Petr Volejník a pan Štac z Dobšic.

³ Dokumentace č. 1040/03-9, č. 1047/03-16, č. 1037/03-6

⁴ Dokumentace č. 1037/03-6

⁵ Dokumentace č. 1038/03-7, č. 1039/03-8, č. 1040/03-9, č. 1041/03-10

Sbor pro občanské záležitosti

21. června se konalo v novém kulturním sále čp. 11 vítání občánků. 10. července pořádal Sbor pro občanské záležitosti pro důchodce zájezd do Lysé nad Labem na výstavu květin, 5. prosince tradiční Mikulášský dýchánek s hudbou a občerstvením. Na kytaru hrál a zpíval pan Josef Bulíček z Dobšic, na harmoniku hrál pan Černý. Důchodců se sešlo čtyřicet, v programu vystoupilo na třicet dětí. Sbor pro občanské záležitosti uskutečnil za rok dvacet šest gratulací jubilantům.⁶

Obecní knihovna

registrovala 103 čtenáře, z toho 29 dětí do patnácti let. Za rok bylo zapůjčeno 2 916 knih a časopisů. Příjmy knihovny činily 3 082,-Kč, výdaje 62 329,36 Kč, z toho hrubá mzda knihovnice 24 144,-Kč, elektrická energie 18 244,96 Kč, Internet 5 255,90 Kč. Darovaných knih včetně brožur bylo 54 v ceně 2 169,70 Kč. Dárkyněmi byly paní Hübnerová z Choťovic, paní Salavcová, paní Veselá z Prahy, paní Kovalová, Dana Vyleťalová a paní Eva Podvalová. Koupěno bylo 58 knih v ceně 6 180,- Kč. Nákup nových knih byl z finančních důvodů omezen. To bylo částečně kompenzováno zapůjčením jednoho sta knih od Městské knihovny v Nymburce. Obecní úřad dal zhotovit tři nové regály na knihy v ceně 6 400,- Kč. Pro mateřskou školu uspořádala knihovnice paní Hana Eliášová tři zdařilé besedy.⁷

Tělovýchova

15. března pořádal oddíl kopané sběr železného šrotu. Od jarních měsíců začaly přípravné práce na výstavbě kabin. Práce pokračovaly v intervalech celé léto i v říjnu, kdy se pokrývala střecha, prováděl rozvod vody a zapouštěla odpadní jímka, kterou podle výběru dodala firma Dywidag Prefa z Lysé nad Labem za 44 027,- Kč. Na zhotovení a namontování vazníků za 92 530,- Kč byla vybrána místní firma pana Václava Malečka. V listopadu a prosinci se betonovaly podlahy a stavěly vnitřní příčky. Na stavbě pracoval manuálně i starosta obce, dále pan Pavel Rychlík a pan Milan Jiroudek, v podzimních měsících i pan František Soukup. Na akci obdržela obec dotaci ve výši 200 000,- Kč z Programu obnova venkova.

Dospělí hráli kopanou ve čtvrté třídě skupiny C. V průběhu roku se umísťovali na třetím až sedmém místě ze čtrnácti účastníků. Pokračovalo se také v závodním hraní stolního tenisu. Ženy přestaly cvičit v květnu.

Fotbaloví fanoušci se v tomto roce mohli těšit z úspěchů české kopané.⁸

Základní škola

Ve školním roce 2002-2003 navštěvovalo první stupeň 46 žáků, druhý stupeň 50 žáků, celkem 96 dětí. Ve složení pedagogických a provozních zaměstnanců došlo k několika změnám (viz Školní kronika). Největší akcí v programu vzdělávání učitelů bylo proškolení v základní obsluze a práci s počítačem. Vzdělávací program Základní škola, č.j. 16847/96-2 se stal vzdělávacím programem pro všechny postupné ročníky.

Velká péče byla opět věnována žákům s vývojovými poruchami učení. Těchto žáků je na škole téměř třetina. Vinou nezájmu žáků se snižuje prospěchový průměr nejen na druhém stupni, ale i na prvním stupni. Tvrdší trend v trestání přestupků se osvědčil, i když nějaké výstřelky v chování se u jednotlivců objevily.

Plnění hospodářských úkolů bylo velice obtížné, neboť nízké rozpočtové prostředky nedovolovaly žádné rozsáhlejší akce v oblasti výuky a výchovy ani v oblasti oprav a investic.

Mimoškolní a prázdninová činnost byla založena na práci kroužků turistického, střeleckého, německého jazyka, dále pracoval kroužek šipek, stolního tenisu a šikovných rukou. O prázdninách se

⁶ Dokumentace č. 1042/03-11, 1032/03-1, č. 1050/03-19

⁷ Dokumentace č. 1049/093-18

⁸ Dokumentace č. 1043/03-12

16 žáků zúčastnilo tábora v Krkonoších. Sportovní soutěže se zaměřily spíše na konání školních kol. Velice zdařilá byla akce Den proti drogám, do které se zapojili všichni žáci druhého stupně. Na konci školního roku přišlo pozvání od organizace Rodina proti drogám, která zvala žákyně 8. ročníku na celostátní vyhodnocení jejich společné práce do Prahy. Školní družina pracovala s pětadvaceti žáky v jednom oddělení.

Od 1. ledna 2003 dostala škola v souladu se zákonem 564/1990 Sb. a podle zákona 320/2002 Sb. právní subjektivitu. Vznikl tak nový právní subjekt Základní škola Dukelských hrdinů Žehuň 52, který zahrnuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Tomuto subjektu propůjčil obecní úřad bezplatně movitý a nemovitý majetek, hospodaří sám a je kontrolován zřizovatelem, tj. obcí.

V důsledku malého počtu žáků měl obecní úřad doplatit 200 700,- Kč aby školu udržel v provozu, asi 700 600,- Kč uhradil Kolín. Výjimku má škola pro školní rok 2003-2004 schválenou. Obec musela také žádat o výjimku na dodávku vody. Stará pravda říká, že pokud je na vesnici škola, je tam i život.⁹

Mateřská škola

Ve školním roce 2002-2003 se poprvé zkušebně pracovalo s dětmi podle Rámcového vzdělávacího programu, kterým je plněn Komenského odkaz škola hrou. Klade se podle něj důraz na všechno, co je přirozené, staví do svého středu dítě s jeho přirozenými potřebami a jeho postupně se rozšiřující komunikaci se světem. Naše mateřská škola je zaměřena na poznávání přírodních zákonitostí, na ekologii a zdravý životní styl v souvislosti se střídáním ročních období. Z toho vycházela řada akcí, které jsou podrobně popsány v Kronice mateřské školy. Jednou z nich bylo dvojí přespání v mateřské škole. Do mateřské školy docházelo 19 až 22 dětí, rodiče platili nadále na neinvestiční náklady 150,- Kč měsíčně a za denní stravování 20,60 Kč.

Školní jídelna

Od 1. února činila cena obědu ve školní jídelně pro cizí strážníky 35,-Kč, místo dosavadních 39,- Kč, důchodcům obecní úřad přispíval částkou 5,- Kč, takže platili jen 30,- Kč, ostatním se účtovalo plných 35,- Kč. Od 1. září platí dospělí cizí strážníci 32,- Kč, k tomu důchodcům přispívá opět 5,- Kč obecní úřad. Od 1. listopadu platí žáci 1. až 4. ročníku za oběd 15,- Kč, žáci 5. až 9. ročníku a zaměstnanci školy 17,- Kč. Ve školní jídelně se stravovalo 32 cizích strážníků, převážně důchodců.

Počasí

Letošní rok lze stručně charakterizovat velkými výkyvy počasí v zimě a nadměrně suchým létem. V lednu mráz vystřídal tání, náledí, vichřice, povodňové vlny, ledový příkrov na polích decimoval ozimy. 4. ledna začaly povodně na Cidlině a Mrlině. Cidlina ohrožovala hlavně Nový Bydžov, Sány, Opolany a Kanín, Mrlina zatopila Vestec. Na nejnižší místo hráze Žehuňského rybníka za násypkou k Haldům se vršily pytle s pískem, ledové kry se kupily u železného šprlení, které se muselo soustavně ve dne v noci čistit. Službu zde vykonávali hasiči i dobrovolníci z řad občanů. Porybný pan Václav Kavka prožil takto tři bezesné noci. Voda zaplavovala sklepy v Žehuni i okolí. Led na rybníce byl v důsledku změn počasí k bruslení nezpůsobilý. Podobné počasí zasáhlo celé Čechy i Evropu. Meteorologové tyto výkyvy zdůvodňovali globálním oteplováním Země a předpovídají jejich narůstání.

Začátek jara se nelišil příliš od normálu, poslední zbytek ledu na rybníce zmizel 3. března. Do 11. dubna se vyskytovaly sněhové přehánky a 16. dubna již denní teplota vystoupila na 20°C. Od 6. května nebyly výjimkou teploty kolem 30°C a nastalo období sucha, které potrvало až do září. V červnu, červenci a srpnu sužovala naši zem i celou Evropu velká vedra, která se často vyšplhala vysoko přes třicet stupňů. 13. srpna jsme naměřili dokonce 39°C. Voda v rybníce i v řekách vysychala, mizela voda ve studních, rostliny vadly. Místní rozhlas hlásil omezení vstupu do lesa mimo vyhrazené cesty a nařizoval šetření vodou. Lesní požáry zachvátily celou Evropu. Meteorologové prohlašovali, že je to podle počtu tropických dnů nejteplejší léto za posledních 228 let. Ještě 21. září jsme v Žehuni

⁹ Dokumentace č. 1033/03-2, č. 1048/03-17

naměřili 32°C. Ochlazení nastalo koncem září. Noční mrazíky koncem října vystřídalo několik listopadových teplejších dnů. Voda se však ve studních nenatáhla. Na rybníce se bruslilo jen dva dny koncem prosince.

Přehled srážek

I. 48 mm	V. 70,8 mm	IX. 37,6 mm
II. 5 mm	VI. 26,3 mm	X. 39,2 mm
III. 13,6mm	VII. 36,7 mm	XI. 11,2 mm
IV. 22 mm	XIII. 41,3 mm	XII. 40,9 mm

Celkem spadlo za tento rok pouze 392,9 mm srážek.¹⁰

Zemědělství

Přes několikere nezdařené pokusy získat výsledky hospodaření u zemědělců v obci, se musím omezit převážně na zprávy publikované v regionálním tisku. Výnosy obilovin na okrese byly ve srovnání s celorepublikovými o něco lepší a jen o málo nižší než v loňském roce. Ve větší míře jim neublížila ani extrémně nepříznivá zima ani sucho v době vegetace.

Některé prameny říkají, že obilovin se celorepublikově sklídilo o osm až deset procent méně, jiné udávají propad až šestnáct procent, u brambor až dvacet procent. Na malou úrodu brambor si stěžovali i místní občané, kteří si odkoupili brambory s vlastním výběrem u místního zemědělce pana Mojžíše nebo pana Horáka.

Agrodružstvo

V dílnách Agrodružstva působil již několikátým rokem podnik na opravu těžké mechanizace pro pozemní práce Zempřa. Na veřejné schůzi obecního zastupitelstva byl 17. prosince kritizován pro podezření, že nezajišťuje dostatečně bezpečnost provozu v souvislosti s unikáním nebezpečných látek do obecní kanalizace.

Včelařství

Výsledky vyšetření včelstev na varroázu byly na Nymursku příznivé. Roztoče, kteří dokáží při přemnožení zahubit až celá včelstva, se postupně daří likvidovat. Podle informací veterinářů bylo letos z celkového počtu 2 850 zkoumaných včelstev pouze několik set bez nálezu. Ze 310 vyšetřených vzorků bylo 222 pozitivních. Přesto se dá říci, že letos byly výsledky lepší než v předešlých letech. V Žehuni se počet včelařů proti minulému roku nezměnil.

Žehuňský rybník

Začátkem února se opravovala dvě stavidla u mlýna, která byla poškozena při velké vodě. Opravu 100 000,- Kč hradilo rybářství. V srpnu se opravovala hráz rybníka a Litevci barvili česlice. Ukrajinci čistili náhon od Zbraní až po splávek. V srpnu se čistilo na náklady Rybářství koryto Zbraně - Dobšice pod základními výpustmi. 23. srpna se bagrem hloubil splávek v Žehuni. Hodinová práce vysoce výkonného soukromého bagru stála 800,- Kč.

Stav vody v rybníce klesl v létě v důsledku velkého sucha o 25 cm. Voda se musela stále odpouštět, aby v odtokovém korytě nezahynuli živočichové.

Rybolov se konal ve dnech 20. až 22. října a byl jeden z neúspěšnějších v historii rybníka. K úspěchu přispělo teplé jaro, suchý rok, takže nebyl téměř žádný průtok vody a rybník byl dobře nasazen. Od sejítí ledu se dbalo na odhánění a plašení kormoránů velkých, kteří působí v rybníkářství velké škody. Na rezervaci Žehuňský rybník není jejich odstřel povolen. Od dubna do září se zkrmilo 500 q zrnin. Každé pondělí se prováděly letní odlovy ryb pro zpracovatelský podnik ryb v Chlumci nad Cidlinou, na trh a export. Celkem se tak odlovilo 400 q ryb.

¹⁰ Dokumentace č.1037/03-6, č. 1047/03-16

S vypouštěním rybníka na výlov se začalo mírně už 10. října. Strojení rybníka proběhlo tentokrát bez ataků pytláků, protože výstrahou byl podzimní soud s pytláky z Choťovic. Raritou byl druhý den lovu, kdy se chytilo do podložní sítě 800 q ryb, což je rekord v historii Žehuňského rybníka. Hned po lovu se začalo s nasazováním z chlumeckých výtažníků. Na podzim se slovílo 1 600 q tržních ryb, v létě 400 q. Průměrná váha kaprů dosáhla 3,3 kg.

Na Vánoce se na sádkách prodávaly ryby pro Prahu, Nymbursko, Poděbradsko a Kolínsko. Cena kaprů I. třídy byla 60,- Kč, výběr 65,- Kč, pro obchod 55-Kč + 5% DPH.¹¹

Hasiči

Sbor dobrovolných hasičů obdržel od Krajského úřadu Středočeského kraje neinvestiční dotaci ve výši 43 000,- Kč na pořízení, instalaci a aktivaci technického vybavení, které má sloužit na vyhlášení poplachu.

24. března v odpoledních hodinách zasahovalo několik požárních sborů včetně žehuňského na rozsáhlém požáru u Hradčan. Shořela sláma na 30 ha pole a zasaženo bylo i 6 ha lesa. Na hašení lesa nabírala policejní helikoptéra vodu ze Žehuňského rybníka, což neušlo pozornosti místních občanů. Požár vznikl od vypalování staré trávy na zahrádce na Hradčanech. Zprávu o požáru jsme slyšeli v Českém rozhlasu, četli v regionálním tisku a záběr viděli i ve zprávách televize Prima. Jen některé detaily se lišily. Stáří ženy, která požár zavinila, se uvádělo jednou 76 let, po druhé 79 let, zasahujících sborů bylo jednou dvanáct, v jiných zprávách osm s deseti auty.

14. dubna vyjížděli místní hasiči k menšímu požáru u nádraží Choťovice. Odhadovalo se, že požár vznikl od cigarety vyhozené z vlaku.

Sbor dobrovolných hasičů je už delší dobu v krizi. Velitel zásahové jednotky Karel Vokoun podal rezignaci na svou funkci.¹²

Podniky, provozovny, služby

Od minulého roku dojíždí do Žehuně jednou měsíčně pedikérka.

V hostinci u Volejníků se konaly v sobotu a v neděli 18. a 19. října vepřové hody. O rybolovu se zde prodávaly rybí speciality.

Od té doby, co byla uzavřena v Žehuni pro nemoc prodejna masa a uzenin, dojíždí do obce pravidelně v úterý odpoledne pojízdná prodejna.

Od začátku listopadu provádí paní Alena Benešová ve svém domě čp. 12 sportovní a rekondiční masáže.

Hostinec u Kvasničků byl v listopadu uzavřen a po měsíci opět uveden do provozu jiným nájemcem.

Rekonstrukce budov, opravy

V letošním roce se prováděla nákladem 114 450,- Kč oprava střechy na přístavbě základní školy. Na sklonku roku dávali Konvalinovi čp. 23 část nové střechy a pan Zdeněk Konvalina budoval ke svému domu čp. 148 z jižní části zahrady domu čp. 23 přístupovou cestu.

Péče o zeleň, životní prostředí a hospodaření s odpadky

Během roku čistil několikrát pan Pavel Rychlík krajnice ve středu obce. Sekání veřejných trávníků převzal po panu Františku Tichém pan Miroslav Wiener. Podzimní hrabání a odklizení spadaneho listí prováděli pan Pavel Rychlík a pan František Soukup. Od září je v provozu nový sběrný dvůr na odpadky v prostoru za hřbitovem. Sběr se ukládá do kontejnerů. Správcem byl jmenován pan Pavel Rychlík. Na staré smetiště se do konce roku mohl ještě vyvázet biologický odpad. Ostatní likvidace odpadků se prováděla stejným způsobem jako doposud. Poplatek za popelnici pro jednu osobu se zvýšil z 333,- Kč na 346,- Kč a u podnikatelů z 1260,- Kč na 1325,- Kč, chalupáři platili

¹¹ Dokumentace č. 1035/03-4, č. 1043/03/12

¹² Dokumentace č. 1046/03-15

460,- Kč na popisné číslo. Za rok 2002 dotovala obec odpadové hospodářství 21 516,80 Kč, celkové náklady činily 228 996,30 Kč.¹³

Obecní pozemky

Obecní pozemek č. 319, který užívají Ing. Tomášek, Ing. Mojžíš, MVDr. Dočkal a Agrodružstvo, nabídl obecní úřad k odkoupení. Zájem projevil prozatím jen Ing. Tomášek. V územním plánu obce se provedla změna pozemku č. 415. Tento Khýnův bývalý ovocný sad odkoupil k výstavbě rodinného domku MVDr. Dočkal.

Zdravotnictví.

se postupně doslalo do krize, jaká dosud nebyla. Od 1. ledna nastaly změny v cenách léků. Tak se stalo, že v různých lékárnách jsme platili za tytéž léky rozdílné ceny. Od začátku roku připadly nemocnice pod kraje. Řada nemocnic se dostala do finančních potíží, protože je stát neoddlužil. Chybělo jim přes šest miliard korun. Jen ve Středočeské kraji činil dluh téměř 800 milionů. Z ekonomických důvodů byly pohotovosti v Poděbradech, Lysé nad Labem a v Městci Králové zrušeny. Je zarážející, že přestože mnozí pacienti pocítili nedostatky ve zdravotnictví na vlastní kůži, překvapilo některé ministry při jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 17. října, že vůbec ve zdravotnictví nějaké problémy existují. Na sklonku roku se vláda po dlouhých jednáních dohodla, že na šestimiliardový dluh poskytne letos 2,7 miliardy a v příštím roce 700 milionů. Přesto Lékařská odborová komora na nesouhlas s touto sumou vyhlásila stávkovou pohotovost.

Městecká nemocnice, kam nadále směřují pacienti z naší obce, je na tom relativně dobře. Občané v Žehuni jsou vcelku také spokojeni se zdravotnickou službou, kterou jim poskytuje místní zdravotní středisko v rozsahu z minulého roku.

Na sklonku roku probíhala intenzivní jednání s investorem, který sliboval dát do nemocnice v Městci Králové 60 milionů korun. O vstup do tohoto zdravotnického zařízení měla zájem společnost s ručením omezeným Agys, založená dvěma Izraelci.¹⁴

Pošta a Telecom

Česká pošta překvapila všechny, kteří platí na přepážkách sdružené inkaso. Od října se za dosud bezplatné poplatky Soustředěného inkasa plateb obyvatelstva (SIPO) platí osm korun. Od listopadu stojí známka na dopisy i pohlednici 6,50 Kč.

Od 1. ledna má tísňová linka jednotně podle Evropské unie číslo 112.¹⁵

Doprava

Za rok 2003 zaplatila obec za mimořádné autobusové spoje, které nehradí stát, 75 990,- Kč, tj. jako v loňském roce 170,- Kč za osobu.

K pokračování výstavby dálnice D 11 opět nedošlo, přestože podle původních záměrů se mělo s dostavbou začít před osmi lety. Nejprve ji zablokovaly škrtky ve státním rozpočtu a posléze protesty ekologických aktivistů. Obec trvá na vybudování přivaděče na dálnici na křižovatku Dobšická mimo obec. Pozemkový úřad Nymburk zahájil jednání s občany ve věci dálnice. Setkání se v Žehuni uskutečnilo 11. září a jednání budou pokračovat do konce roku 2004. Podle posledních zpráv se má s pokračováním výstavby začít v lednu 2004.¹⁶

Životní úroveň

Od 1. ledna se zvýšily platy státních zaměstnanců o 7 procent a učitelů o 9 procent. Minimální mzda stoupla z 5 700 na 6 200 korun. Důchodci dostali také přidáno, takže průměrný

¹³ Dokumentace Album , rok 2003

¹⁴ Dokumentace č. 1036/03-5, č. 1050/03-19

¹⁵ Dokumentace č. 1036/03-5

¹⁶ Dokumentace č. 1035/03-4, č. 1037/03-6

důchod činil podle statistiky 7 060,- Kč. . Od začátku roku se zdražil o 4 procenta plyn. Elektřina v některých krajích stoupla o 1,7 procenta až 9,1 procent. Ve Středočeském kraji se ceny neměnily. Nezaměstnanost v republice se v průběhu roku pohybovala mezi 9,5 až 10,2 procenty. Nezaměstnanost na okrese Nymburk je nižší, v srpnu 8,8 procent a v září 9 procent. V Žehuni bylo ze 195 praceschopných obyvatelů v červenci 20 nezaměstnaných, tj. 10,26 procent a v září 17, tj. 8,7 procent. Od července se zdražilo nájemné. V průběhu roku rostla zadluženost českých domácností, přibývalo nákupů na splátky.¹⁷

Černá kronika

7. února kolem 13:45 hodin utrhli cikáni měděnou svodnici od okapového žlabu u telefonní ústředny. Viděla je paní Monika Fišerová. Než ale došla ohlásit případ na obecní úřad, byli už pryč. Paní Vondrušková viděla bezprostředně po činu ujíždět tryskem dvě auta Žiguli s tmavou osádkou.

Počet uloupených uměleckých předmětů v naší zemi dosahuje desetitisíců. Tyto ztráty se přirovnávají škodám z husitských válek. Od začátku roku přicházely řady anonymních telefonátů o pumových útocích či otravě potravin se žádostmi o vyplacení nemalé částky peněz. Na několika místech byly nastraženy na vlakových kolejích výbušné systémy. V polovině března byl Poděbradech nahlášen již třetí případ položení nálože. V únoru tam k výbuchu a zranění muže skutečně došlo. Tentokrát to bylo bez varování. 11. března bylo nahlášeno uložení trhavy i na Městském úřadu v Městci Králové. Takzvaný kyanidový vyděrač žádal v květnu v Praze 300 miliónů korun, jinak hrozil otrávením jídla v nemocnicích. Pachatel byl dopaden. Před soud se dostal i osmnáctiletý vyděrač z Kolína. Vydírání se stalo téměř národním sportem. Ačkoliv se většina telefonátů ukázala nakonec jako planý poplach, nebylo nikde psáno, že anonym své hrozby nesplní. Pumové výbuchy zabíjely lidi na celém světě. U nás narůstala také agresivita pacientů vůči lékařům a zdravotnickému personálu.

Naši veřejnost šokoval narůstající počet sebevražd. Jen za první pololetí jich bylo 1 132 (vloni za celý rok 1 498) Narůstala i vlna sebevražedných upálení, většinou mladých lidí. Za březen a duben to bylo šest dobrovolných odchodů ze života tímto hrůzostrašným způsobem. Svůj čin většinou zdůvodňovali nenaplněním toho, co od demokracie očekávali, protestovali proti válce v Iráku a proti devastaci Země, proti zlu, které je po celém světě tolerováno. Sám prezident republiky se na mladé lidi obrátil otevřeným dopisem s žádostí, aby od těchto činů upustili. Narůstal i počet alkoholiků a narkomanů. Drogy ochutnávají čím dál mladší děti. I na Nymbursku mají s marihuanou zkušenosti i jedenáctileté děti. Na naší škole není situace v tomto směru tak drastická. Učitele však znepokojuje šikana a krádeže dětí. V celé České republice bylo k počátku listopadu nahlášeno 50 přepadení bank a pošt, 24 000 ukradených aut a v průměru každý měsíc vybuchly dvě bomby.¹⁸

15. října došlo k dopravní nehodě na hrázi rybníka. Nákladnímu autu, které odváželo řepu, ulítla dvě kola, jedno doletělo na hřiště a druhé zranilo pana Oldřicha Konvalinu z Hradčan, který projížděl kolem na kole. Zraněný byl odvezen do nemocnice v Městci Králové. Jeho úraz nebyl naštěstí smrtelný.

Z dojírny kravína ukradl neznámý zloděj ze 14. na 15. prosince pětadvacet hliníkových baněk na mléko. Vzniklá škoda byla odhadnuta na devatenáct tisíc korun.

A život běží ...

Obecní úřad umožnil pronajímat společenskou místnost v čp.11 také pro soukromé účely. Za propůjčení byl určen poplatek 1 000,- Kč a úhrada elektrického proudu, pro spolky 300,- Kč a za schůze 20,- Kč. 24. ledna zde slavil padesátiny pan Zdeněk Ševčík v početném kruhu členů mysliveckého sdružení a v květnu při bohatém pohoštění s hudbou a za velké účasti hostů zde oslavila padesátiny paní Milada Kavková.

V polovině dubna se z nařízení pana Jindřicha Kosiny, který kupoval budovu fary, musela vystěhovat rómská rodina Harvanových. Rodiče odešli do ubytovny v Žiželicích a děti k příbuzným

¹⁷ Dokumentace č. 1039/03-8, č. 1042/03-11

¹⁸ Dokumentace č. 1041/03-10, č. 1046/03-15

zpět na Slovensko. Pan Kosina si v dosud nezaplacené budově počínal jako majitel, hospodařil si tam po svém. Upozorňovala jsem ho, že jsou tam cenné věci, aby nic nelikvidoval a požádal jsem ho, zda bych se mohla do fary podívat. Jeden den mne do budovy nepustil a při druhé návštěvě mi ukázal pouze chodbu v přízemí a sklep a předkládal mi jen bezcenné písemnosti. Při předchozím střetnutí na místním hřbitově mi pan Kosina říkal, že tam je také bible z osmnáctého století a na otázku jaké má zaměstnání, mi odpověděl, že nikdy nepracoval a hovořil o dalekosáhlých plánech na renovaci fary, prý v původní podobě. Když z prodeje fary po určité době sešlo, ptala jsem se pana faráře, je-li tam ona zmiňovaná bible, na mou otázku mi ale neodpověděl. Místní věřící, kteří dříve do fary chodili, vyprávěli o cenných předmětech, které zmizely neznámo kam. Pan Kosina hovořil o značném dluhu za telefon a elektřinu, který prý pocházel z doby, kdy na faře bydleli Ukrajinci a o pálení knih za pobytu Rómů.

Pan farář Václav Netuka pověřil paní Ševčíkovou, aby provedla farou nového zájemce o koupi této budovy psychologa pana Michala Malého z Trutnova. Při procházení přízemím si paní Ševčíková všimla rozbitého okna, vyvrácené okenice a v prvním poschodí chyběly patery masivní dveře s kováním. Paní Ševčíková vše oznámila na obecním úřadě, protože pan farář nebyl telefonicky dostižitelný. Když jsem ve středu 3. prosince s paní Ševčíkovou farou procházela, viděly jsme také, že dveře do dvora byly odšoupnuté. Podezření padlo na bývalého kupujícího, protože ten byl v neděli na faře, údajně pro svoje věci, a v pondělí ráno viděli sousedé za tmy vyjíždět z postranních vrat nákladní auto. Správce církevního majetku pan Doskočil označeného pachatele krádeže zpochybnil. Lidem v Žehuni nikdo nevyvrátí, že zlodějem je právě pan Jindřich Kosina z Českých Budějovic, který ač faru nezaplátil, si tam hospodařil jako majitel. Je dokázáno, že odtamtud prodával starobylý nábytek. Při pozdějším vyšetřování nejbližší soused popřel, že by cokoliv viděl, ačkoliv původně o nákladním autu hovořil. Dnes je fara prázdná, vykradená a chátrá den ode dne. Klíče od budovy má pan farář. Vyšetřování pokračuje, ale osud ukradených věcí je ve hvězdách.¹⁹

30. dubna účast lidí na pálení čarodějnic nepříznivě ovlivnil vítr a déšť, takže přihlížejících bylo méně než obvykle. Děti, tak jako loni, dostaly občerstvení od Tělovýchovné jednoty.

Na pouť letos přijely houpačky, malý kolotoč, střelnice, jeden stánek a jedna moderní atrakce - trampolína. Hudba sice vyhrávala, ale náves byla prázdná. Teprve v neděli navečer se tam sešlo asi čtyřicet lidí s malými dětmi.

Různé

V obci neunikla pozornosti lidí stavba v podobě zámku, kterou už několik roků staví na Staré Báni bohatý podnikatel z Kolína, má prý rozpočet 72 milionů korun. V areálu jsou také tenisové kurty a rybníček k chovu ryb. Severní zeď kolem, kterou stavěli Rusové, prý stála milion korun.

Pohyb obyvatelstva

Odvody branců se nekonaly.

V roce 2002 se narodily 3 děti, zemřeli 2 občané, odhlásilo se 8 lidí, 12 se přistěhovalo.

K 31. prosinci 2003 měla obec Žehuň 435 obyvatel, 207 mužů a 228 žen.

Kronikářství

3. května jsem uskutečnila s dvaceti pěti účastníky víkendového pobytu v chatkách procházku obcí po stopách historie a současnosti. 26. září jsem šla podobnou trasu s devíti dětmi mateřské školy a s jejich dvěma učitelkami. 31. října si tyto děti prohlédly obecní kroniky a některé dokumentační materiály. 30. září jsem poskytla konzultaci o vedení dokumentů k obecní kronice kronikářů města Poděbrad panu Synáčkovi, který byl do Žehuně doporučen paní Mgr. Marií Prchalovou z poděbradského muzea. 5. listopadu čerpala v Žehuni zkušenosti o psaní kroniky a vedení

¹⁹ Dokumentace č. 1050/03-19, č. 1047/03-16

dokumentace paní Milada Slavíková z Hradčan, kterou sem doporučila rovněž paní Mgr. Prchalová. 28. listopadu jsem provázela v rámci zahájení adventu šedesátičlennou skupinu dětí z mateřské školy a prvního stupně základní školy s jejich učitelkami při prohlídce místního kostela sv. Gotharda a vyprávěla jim o sepětí historie obce a kostela a potom jsem prováděla šestačtyřicetičlennou skupinu žáků druhého stupně.²⁰

Závěr

31. prosince jsme se rozloučili s rokem 2003. Nebyl v žádném směru výjimečným. Politický i společenský život probíhal ve znamení příprav referenda ke vstupu do Evropské unie. Politici vládní koalice slibovali vše možné, opozice a nový prezident Václav Klaus varovali před nerovnými podmínkami přijetí. Stávkovalo se, krachovaly banky a podniky, pracovníkům se opožďovaly mzdy, rušily se nemocnice a školy, byl nedostatek financí na školství, zdravotnictví, dopravu, kulturu a sport, neustávala kriminalita, atentátníci hrozili bombovými výbuchy, holomrazy a letní vedra a sucho ničily úrodu.

Situace ve světě byla rovněž neutěšená. Menší lokální konflikty, ale i roky se táhnoucí spory mezi Izraelem a Palestinou, udržovaly celý svět v napětí. Dalším alarmujícím sdělením bylo vyjádření amerického prezidenta Bushe o tzv. „Ose zla“, do které zahrnoval několik východoasijských a středoasijských států, které mají vlastnit zbraně hromadného ničení. Z prohlášení vyplývalo, že USA v některých z těchto států vojensky zasáhne. A to se stalo pravdou v Iráku.

Na sklonku tohoto roku se ptáme s většími obavami než nadějemi, co nám přinese rok příští.

Dokumentační materiály

Náklady na dokumentační materiály za rok 2003 činily 1 036,30 Kč. Dokumentační materiály jsou vedeny pod čísly 1032/03-1 až 1052/03-21. Obsahují 67 fotografií (z toho 9 v albu), 68 výstřižků, 2 pozvánky, 1 volební lístek, 1 úmrtní oznámení, 1 přehled, 2 mapky, 1 plakát, 1 časopis, 1 kopii dopisu, 1 výkaz a 6 jiných dokumentů.

Zapsala:
Ludmila Tvrdíková,
kronikářka obce

Poznámka:

Dokumentace uváděná pod čarou je ukládána na volných listech formátu A3. Výběr fotografií za rok 2003 obsahuje rozsáhlé ALBUM K PAMĚTNÍ KNIZE OBCE ŽEHUŇ.

²⁰ Dokumentace č. 1034/03-3, č. 1044/03-13, č. 1049/03-18, č. 1050/03-19